

skulde den nævnte Anstalt blive bygget. Det viser sig nu imidlertid, at dette Løfte betød ingen Ting. Det viser sig, at vi faa en meget stor Efterbevilling. Der er her Tale om en Efterbevilling paa 282,000 Kr. Men selv dette Beløb vil jo langt fra slaa til. Efter de foreliggende Oplysninger kunne vi jo vente ret store Bevillinger senere, navnlig en betydelig Bevilling til Anlæg af et Maskinvadskeri og ligeledes en stor Bevilling til et elektrisk Lysanlæg. Forholdet vil vistnok blive det, at vi kommer op til en Efterbevilling paa $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., men dertil kommer jo saa, at den nævnte Anstalt er opført af meget simple og meget daarlige Materialier, hvilket ganske sikkert vil vise sig senere ved store Bevillinger til den aarlige Vedligeholdelse. Det er derfor en meget ubehagelig og tilmed en meget dyr Historie, og jeg tror, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Oscar Hansen) i Fjor kom til at nævne det rigtige Ord, da han udtalte, at dette var en administrativ Skandale af Rang; der tror jeg, at det ærede Medlem egentlig har sagt, hvad der bør siges, og det er en daarlig Trøst, at denne Sag synes at passe godt ind i og svare godt til de politiske Forhold, vi leve under her i Landet. Imidlertid, som Forholdene stille sig, kan det jo ikke gaa an at lade Anstalten henstaa i halvfærdig Stand, den maa jo gøres færdig saaledes, at den kan tages i Brug i sit fulde Omfang, og Finansudvalget har derfor ment, at der ikke var andet at gøre, end at gaa ind paa at bevilge de 282,000 Kr., der her forlanges, et Forslag, som jeg altsaa skal anbefale til Vedtagelse, selv om det sker med Beklagelse over den Udvikling, denne Sag har taget.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bjerre): Efter at de Forslag, jeg har stillet, allesammen ere blevne tiltraadte af det ærede Udvalg paa dem nær, som jo maa falde bort efter de skete Oplysninger, saa er der jo ikke for mig nogen Grund til at komme ind paa nogen længere Diskussion. Heller ikke er der nogen Grund dertil med Hensyn til Bøjningeanstalten, da hele Finansudvalget jo er enigt om at ville bevilge det Beløb, som er forlangt. Men paa den anden Side antager jeg dog, at dette høje Ting vil finde det naturligt, at jeg ikke helt undlader at svare paa de stærke Angreb, som ere blevne rettede — ganske vist navnlig imod den ledende Arkitekt og Direktøren, men dog ogsaa imod min Formand og til Dels

imod mig selv. Jeg kan saa meget mindre undlade at gøre det, som min Formand udtrykkelig har anmodet mig derom.

Jeg skal naturligvis ikke paa dette Stadium komme ind paa at drøfte, om det var rigtigt, at Anstalten blev lagt ved Bøjninge eller ved Viborg eller ved Kolding, og jeg skal heller ikke komme ind paa at drøfte, om det var rigtigt, at man vedtog en Lov, uagtet der ikke forelaa hverken Tegninger eller Overslag paa sædvanlig Vis, en Lov, som det fra alle Sider indrømmedes var meget lidt forberedt paa Grund af Mangel paa Tid. Men jeg kan ikke undlade udtrykkelig at betone, at jeg finder, at man stillede min Formand noget ubillig, da man stillede det som en bestemt Betingelse for Bevillingen, at han skulde lade bygge en Anstalt for 600 Alumner for det samme Beløb, som var kalkuleret til en Anstalt for 500 Alumner, og at han skulde afgive bindende Tilsagn om, at han ikke under nogen som helst Omstændighed vilde overskride det bevilgede Beløb $1\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Rigsdagen vidste jo lige saa godt som Ministeren, hvad det var for stærke Grunde, der talte for, at Sagen blev fremmet allerede i den Samling, og naar Rigsdagen bøjede sig for disse Grunde og gik ind paa at give Bevillingen, give Loven, uagtet der ikke forelaa Tegninger og Overslag, saa forekommer det mig, at Billighed talte for, at man enten havde ladet det kalkulerede Beløb blive staaende og saa ladet sig nøje med Plads til 500 Alumner, eller at man havde forhøjet Beløbet noget, for at man ikke skulde stille Ministeren dette pinlige Valg, at han enten skulde gaa ind paa Vilkaar, som næsten vare umulige at opfylde, eller have det tunge Ansvar at forhale en Sag, som laa ham og alle de andre i højeste Grad paa Sinde. Ministeren vægrede sig, som bekendt, meget længe ved at give dette bindende Løfte om, at han ikke skulde overskride Beløbet, men da Anstaltens Direktør, Professor Keller, trængte ind paa ham og forsikrede, at naar det skulde være, kunde der bygges og skulde der blive bygget for det paagældende Beløb, saa gik jo, som bekendt, Ministeren ind paa at tage Loven paa de Betingelser. Men det var jo efter megen Overvejelse, og fordi han havde saa stor Kærlighed til Sagen, at han ikke kunde undlade at gøre det; og hvis han saa, efter at han havde gjort det, havde stillet sig saadan, at man med Føje kunde sige, at han ikke gjorde noget for at holde sit Løfte, saa var det jo en anden Sag. Men som det var at vente for enhver, som ken-